

muriri, înseamnă că textul mai are nevoie el însuși de unele limpeziri de conținut, poate și de expresie“.

Brigăzii artistice de agitație, ca formulă de exprimare și subliniere a continuului progres obținut de poporul nostru în opera de construire a socialismului, i se deschid perspective din ce în ce mai frumoase. Curînd, sîntem siguri, majoritatea brigăzilor din Capitală vor putea prezenta spectacole de o înaltă ținută artistică.

Eugen Crăiniceanu

LA IZVORUL TALENTELOR

La gospodăria agricolă colectivă „Ilie Pîntilie“ din comuna Roma, raionul Botoșani, s-au deschis cursuri de teatru, acordeon și coregrafie, organizate de „Școala populară de artă“ din Suceava. Cei 600 de tineri colectiviști, membri ai echipelor artistice de amatori din comună, au și audiat primele lecții.

Recitesc rîndurile de mai sus apărute într-un ziar. Mi se pare că visez. Am fost doară și eu la... Roma. I-am cunoscut pe colectiviștii de acolo. Oameni harnici, pricepuți meșteri în recolte bogate, artiști în ce privește construcțiile. Dar artiști de teatru nu-i știam. Iată însă că ei îndrăgesc și scena. Și nu cițiva, ci zeci și zeci. Șase sute de tineri care audiază „cursuri de teatru“. Or fi existat oare și acolo ezitări, împotriviri, ca în comuna Chiselet din regiunea București? Ciți ani să fie de atunci? Vreo opt. Ce se întîmplase? Pentru faptul că, fără învoirea tatălui ei, „îndrăznise“ să joace într-o piesă de teatru. o fată, Raluca, fusese gonită de-acasă. Nici mai mult, nici mai puțin. În ziua cînd am sosit eu în comună, „artista“ se afla găzduită, de vreo două săptămîni, la o mătușă miloasă. „Cazul“ în sine merita o atenție deosebită. De aceea, am căutat să stau de vorbă cu ea. „Nu mă las de tiatru (pronunța cuvîntul cu un *i* dulce, de la inimă), măcar de nu m-ar primi niciodată prin ogradă“, îmi spuse. I-am promis că o să stau de vorbă cu părinții. poate-i înduplec. Dar erau plecați la cîmp. Mi-a părut rău că n-am izbutit s-o ajut pe Raluca. De atunci n-am mai auzit de numele ei. Se prea poate ca cerbicia părinților să-i fi înfrînt pînă la urmă voința. Altfel, frumoasă și inteligentă, cu o voce bună, cum se dovedise, ar fi ajuns neapărat într-unul din ansamblurile artistice din regiune. Oricum, în locul Ralucai, cărcia nu i se îngăduise să mai facă „tiatru“, la activitatea formației respective a căminului cultural, au năvălit în anii ur-

mători zeci de alte codane. Între timp, ansamblul amator respectiv s-a mărit continuu. Și, bineînțeles, s-a perfecționat...

...Va să zică, la colectiva din Roma, 600 de tineri învață cum să intre în scenă și să rostească replici în fața spectatorilor fără să se emoționeze. Ce deslușim în pornirea lor? Avînt cuceritor, naivitate, îndrăzneală. ori toate laolaltă? Poate și la Roma vreun tată „prăfuit“ o fi pus piciorul în prag. Poate. Dar...

„În unitățile agricole ale statului, înșiși părinții iau parte, împreună cu copiii lor, la activitatea artistică“ — îmi spunea deunăzi un activist sindical din regiunea Bacău.

Cîte familii de „artiști“ nu cunoaștem de-acum? N-am la îndemînă cifre amănunțite. Dar știu că numai în S.M.T.-urile și gospodăriile de stat din întreaga țară sînt azi organizate peste 130 de cercuri de teatru, cu peste 1.500 de artiști amatori. A vorbi despre o participare masivă a tineretului la aceste manifestări nu înseamnă a exagera cu nimic. Numai în regiunea Oradea, din cele 1.952 de formații de teatru, brigăzi artistice de agitație etc., fac parte 40.000 de artiști amatori.

Teatrul contaminează, atrage ca un magnet, mai ales de cînd la sate a pătruns pe scară largă aparatul de radio și — în unele locuri — televizorul. Oamenii își rup cît mai mult din timpul lor liber pentru a se costuma și a interpreta un personaj dintr-o piesă oarecare.

La G.A.S. Dîlga, din regiunea București, prin 1957, întrebînd pe o secretară, pe la timpul pauzei de prînz, despre directorul acestei unități, mi-a răspuns că acesta se află cu treburi la... club. Am intrat în sală. Și, spre uimirea mea, cineva mi-a arătat pe scenă un bărbat înalt, costumat în Jupîn Dumitrache. Era însuși directorul gospodăriei.

La G.A.S. Piatra Olt, cu alt prilej, sosind cu un tren tîrziu în noapte, am găsit opt-zece tineri migălînd la niște afișe în care se anunța că formația de teatru a gospodăriei prezintă la Slatina *Steaua fără nume* de Mihail Sebastian. Erau niște afișe ceva mai mari decît un ziar obișnuit, scrise nu cu prea mare dibăcie (folosiseră drept pensule suluri mici de hîrtie, înmuiate în cerneală). Dar, în privirile tinerilor care zăboveau pînă la o oră de noapte atît de tîrzie, nu era greu să deslușești o adevărată pasiune pentru teatru. Vorbeau cu toții în același timp despre noul spectacol, despre cum au lucrat ei înșiși decorurile și cum le vor transporta cu camionul pînă la locul reprezentației... Printre ei se aflau tractoriști, îngrijitori de porci și păsări, grădinari...

De curând, am primit o scrisoare de la un prieten care lucrează la gospodăria agricolă de stat „Al. Sahia“, din comuna Minăstirea. Mă invită la... premiera unei piese. Actorii? Bineînțeles, salariați ai gospodăriei de stat și membri ai gospodăriei colective (de curând, în luna ianuarie, satul a fost aci complet colectivizat).

I-am răspuns că voi veni neapărat la această sărbătoare a lor.

M-am gândit apoi să-i vizitez și pe co-

lectiviștii din comuna Roma, din regiunea Suceava, de care vorbeam la început. Căci nu se poate ca, din cei 600 de tineri care urmează cursuri de teatru, să nu se fi selectat pînă acum un ansamblu care să facă cinste acestei strădanii.

Care dintre măștrii noștri regizori ar fi doritor să mă însoțească la acest mare izvor al talentelor?

Al. Raicu

teatre in deplasare

PENTRU MAI MULTĂ EFICIENȚĂ...

Înviorat în urma „dușurilor“ la care a fost supus în ultima vreme de către critică, Teatrul „C. Nottara“ și-a îmbunătățit activitatea în mai toate domeniile, inclusiv cel al muncii obștești.

După ce a organizat (printre cei dintîi) o reuniune tovarășească, precedată de un original program de estradă, la care a invitat muncitorii de la câteva întreprinderi fruntașe din Capitală (inițiativă ce trebuie neîntîrziat preluată și de alte teatre), actorii teatrului au format o brigadă artistică, cu scopul de a vizita comunele din regiune și de a da spectacole pe scenele căminelor culturale de acolo. Inițiativă interesantă, binevenită. (Comunele propuse a fi vizitate trăiesc în clipa de față prefaceri însemnate: tot mai multe întovărășiri, alcătuite aici anterior de țărani muncitori, pășesc pe treapta superioară a gospodăriei colective.)

Pentru început (cu prilejul deplasării în comuna Giorogirla), programul brigăzii nu a satisfăcut pe deplin, nefiind destul de judicios elaborat.

Lectura unor fragmente din două nuvele oglindind aspecte din viața satului nostru contemporan (unul din *Desfășurarea* de Marin Preda și cel de-al doilea dintr-o năvelă scrisă de A. Lungu, actor la Teatrul „C. Nottara“), ca și reprezentarea piesei într-un act *Între două drumuri* (scrisă de Ion Anghel — un alt actor al aceluiași teatru), care-și propune să dezbată unele aspecte ale procesului de colectivizare, au fost primite cu interes de țărani muncitori, dovedindu-se astfel — o dată mai mult — necesitatea ca programele de brigadă să fie orientate în întregime către actuali-

tate și către problemele specifice publicului căroră se adresează.

Piesa lui I. Anghel necesită însă unele împliniri (în primul rînd, adîncirea personajului principal, în scopul unei motivări mai ample, mai convingătoare, a transformării lui). Ea fost interpretată într-un ritm alert și cu mult haz, cîștigînd în autenticitate prin jocul firesc al actorilor.

În rest, programul a dovedit o evidentă notă de improvizatie. Spectatorii au apreciat fără îndoială vocea plăcută a lui Dorrel Livianu, care a interpretat romanele: „Înimă de ce nu vrei să-mbătrînești?“ și „Două viori“, sau căldura cu care Dem. Savu a cîntat alte cîteva bucăți de muzică ușoară, dar ar fi dorit să audă și cîteva cîntece populare, pe care, nu ne-ndoim, soliștii (mai mult sau mai puțin amatori) ai Teatrului „C. Nottara“ le-ar fi putut interpreta cu tot atîta măiestrie. Aceleași speranțe le nutrim și față de Arcadie Donos, care, pe lîngă rolul de prezentator, și-a asumat și pe acela de a cînta, jumătate serios, jumătate parodistic, o arie oarecare. Jana Gorea a dovedit certe calități pentru estradă (ce se cer mai des valorificate) într-un cuplet satiric, care însă nu ni se pare destul de propriu pentru deplasările la sate. (Cupletul are drept țintă satirică pe cei care, disprețuind mărfurile românești, își achiziționează mărfuri provenite numai din „pachete“.)

Sperăm că pe viitor brigada artistică a Teatrului „C. Nottara“, la care am apreciat entuziasmul, își va întocmi un program mai adecvat față de problemele și preferințele publicului în fața căruia se prezintă, contribuind astfel cu mai multă eficiență la opera de culturalizare a maselor.

I. R.